

ISSN 2991-1168

kolovoz / 2023

PIJESAK DLAN-OM

DOGAĐANJA

DIZAJN ZASTAVE ARNAUDA BALARDA
SADA JE SLUŽBENA ZASTAVA GLUHIH!

ZANIMLJIVOSTI

STUDENTI FER-a OSMISLILI GESTIKULATOR,
PLATFORMU GDJE MOŽETE NAUČITI
HRVATSKI ZNAKOVNI JEZIK

INTERVJU VIKTOR PARIS

ZANIMLJIVOSTI IZ POVIJESTI

KOMERCIJALNI FOTOGRAFI

broj.

PLJESAK DLAN-OM

ISSN 2991-1168

Broj 3 / kolovoz / 2023

UREDNIŠTVO

Izdavač: Udruga "Kazalište, audiovizualne umjetnosti i kultura Gluhih - DLAN"

Glavni urednik: Angel Naumovski

Odgovorni urednik: Angel Naumovski

Urednici: Lino Ujčić i Angel Naumovski

Dizajn i priprema za tisak: Lino Ujčić

Fotografije: foto arhiv Dlan

Dizajn na naslovnici: Lino Ujčić

Tisak: Tiskara Ban

Adresa: Korčulanska 10, 10000 Zagreb

E-mail: udruga.dlan.zagreb@gmail.com

Web stranica: www.dlan.hr

IBAN: HR 95 24020061100074154

OIB: 51629434968

Matični broj: 1608037

Časopis izlazi uz financijsku podršku:

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
Republic
of Croatia
Ministry
of Culture

SADRŽAJ

RIJEČ UREDNIKA

Riječ urednika 3 str.

DOGAĐANJA

Dizajn zastave A. Balarda sada je službena zastava gluhih! 4 str.

ZANIMLJIVOSTI

A. Balard gluhoslijep umjetnik koji je dizajnirao zastavu „Sign Union“ 6 str.

ZANIMLJIVOSTI

Studenti FER-a osmislili Gestikulator, platformu gdje možete naučiti hrvatski znakovni jezik 11 str.

UMJETNOST

Gluha umjetnica Elka Vukojević i prva samostalna izložba 10 str.

UMJETNOST

Nepristojne geste rukama: 10 uvredljivih znakova diljem svijeta 12 str.

INTERVJU 18 str.

Najstariji gluhi pantomimičara 16 str.

DOGAĐANJA

Premijera inkluzivne predstave za djecu 'Tužno pače' 18 str.

ZANIMLJIVOSTI IZ POVIJESTI

Komercijalni fotografi 19 str.

„Znakovi, geste, simboli, ...“

Dragi naši vjerni čitatelji i pratitelji naših programa i projekata,

evo novog, sljedećeg broja novog formata dragog nam časopisa „Pljesak DLAN-om“ za treći džep. Nadamo se da ste uz prvi i drugi primjerak časopisa našli mjesta i za treći primjerak. No, u svakom slučaju, pripremite se za sljedeće brojeve dragog nam časopisa „Pljesak DLAN-om“, ispecite (ili kupite) kockice, smjesite se u fotelju i pokušajte ne uzeti previše k srcu moje štivo.

Pošto sam dosta nadrobio u uvodu prvog i drugog broja našeg omiljenog časopisa, ovaj put nemam baš neke inspiracije i kreativnosti da pomalo „podbadam“ svakoga ili sve ... No, potruditi ću se i nadati se nekom „domino“ efektu reakcijom na moje riječi, misli i ... znakove uz „govor“ tijela.

U ovom broju ćete vidjeti zanimljivosti i činjenice o znakovnom jeziku gluhih osoba i „znakovnom“ jeziku čujućih osoba. Svjedoci smo (ili žrtve), ama baš svi ljudi bez obzira na gubitak, odbitak, dobitak ili nedostatak bilo kojeg čula, sposobnosti i talenta, da uz govor (kakav god da bio), koristimo ruke i tijelo za komunikaciju. Rijetko vidimo da ljudi kad govore ili znakuju ne koriste tijelo – ruke, glavu, pokrete tijela i slično ...

Osim možda, iz mog iskustva, gluhe osobe (ili osobe s oštećenjem sluha, nagluhe itd. ... da se ne uvrijede gluhi ili gluhoonijemi, ako želim biti „pakostan“ bez zlih namjera) koji su obrazovani - u specijalnim ustanovama: Centar SUVAG, Poliklinika SUVAG, Zavod za gluhoonijemu djecu, Centar za odgoj i obrazovanje

„Slava Raškaj, Centar Slave Raškaj (tako su se zvale ustanove tj. mijenjali su se im nazivi) i redovnom sustavu obrazovanja („čujuće“ škole“) uz povremenu ili svakodnevnu rehabilitaciju sluha i govora, te dodatne vježbe i rješavanja domaćih zadataka u, uglavnom, SUVAG-u. U mjestu gdje pokušavaju govoriti bez ruku, tijela i slično i gdje su „uštogljeni“ – ne bih se znao bolje izraziti, unaprijed se ispričavam.

Pišem to iz vlastitog iskustva. Nama gluhoima, koji je hrvatski jezik materinji ili prvi, ovisno o stupnju oštećenja sluha, dobi gubitka sluha, dobi usvajanja govora i ostalim parametrima, govor će uvijek biti neka-ko „neobičan“ ... Svaka čast iznimkama koji su uspjeli to prebroditi i kojima se ne vidi da je govor „uštogljen“. „Uštogljen“??? Što sam time htio reći?

Kad pokušavaju komunicirati s osobama zdravog, urednog ili normalnog sluha, oni su neka-ko napeti (kako u govoru tako i položaju tijela), pokušavaju eliminirati znakove, geste ili slično tako da se ne vidi da su gluhe osobe. Osobama kojima je komunikacija znakovnim jezicima ležernija, lakša, usađena i prihvatljivija, govor je „sintetičan“ – umjetan, monoton, sličan metronomu bez ikakve intonacije, boje glasa ... Možda kad krenu govoriti, osobe koje čuju se i dalje moraju truditi da ih bolje razumiju (ili ne zaspnu od monotonog glasa) ili trepću svako malo od čudnih naglasaka, nazalnih govora, promuklih glasova koje nesvjesno gluhe osobe izgovaraju ...

Zašto ne bi koristili znakovni jezik, geste i pokušali uz pomoć tijela lakše komunicirati sa „čujućim“ ljudima ... To je veliko pitanje i misterija ili se nitko ne usuđuje ući u Pandorinu kutiju i otkriti u čemu je problem. Očito, ili pretpostavljam, da su tim gluhoim osobama mozgovi „oprani“ ili kajitjaznam kaj što još može biti „oprano“ – možda, ugrađeno, usađeno ili ... Hm!

U ovom broju časopisa (a i u sljedećim brojevima časopisa „Pljesak DLAN-om“/ te prijašnjim brojevima časopisa „Pljesak jedne ruke“ koji je „umro“ sa 100 brojeva) nastaviti, gledati i pratiti, šarolikost i bogatstvo znakovnih jezika, komunikacije na sve načine i uz razne tehnike ...

Uskoro će postati virtualne i dostupne svima. Nasuprot jedne teorije koja govori da je znakovni jezik štetan za osobe oštećena sluha, a za osobe zdrava sluha je jako, jako dobar i kvalitetan za razvoj - kako za kognitivni, mentalni, pa tako i društveni, kao i za, moguće, zvanje ili zanimanje.

Sretno čitanje i još sretnije shvaćanje mojih redak-ka i onoga između redaka.

Svako dobro

Vaš Angel

Dizajn zastave Arnauda Balarda sada je službena zastava gluhih!

Generalna skupština Svjetske federacije gluhih glasala je 9. srpnja 2023., tijekom Svjetskog kongresa u Jejuu, Južna Koreja, za uvođenje službene zastave za zajednicu znakovnog jezika i gluhe osobe. Dizajn francuskog gluhoslijepog umjetnika Arnauda Balarda tijesno je pobijedio dizajn iz Libanona i ruski dizajn.

Stvaranje posebne zastave za gluhe osobe važan je korak u promicanju vidljivosti i prepoznavanja ove zajednice. Zastava služi kao simbol identiteta i pripadnosti gluhim osobama širom svijeta. Podiže svijest o jedinstvenoj kulturi i jeziku gluhih, naglušnih i gluhoslijepih osoba i podržava poziv na pristup bez prepreka i jednaka prava za sve.

Prije odluke bilo je negodovanja s francuske strane, jer je ruski dizajn po bojama i motivima vrlo sličan francuskom.

U prvom krugu glasovanja francuski je dizajn dobio 25 glasova, libanonski 23 glasa, a ruski 17 glasova. Zatim je održan drugi krug glasovanja. Francuski nacrt dobio je 36 glasova, libanonski 31 glas.

Tako je dizajn Arnauda Balarda službeno proglašen zastavom zajednice znakovnog jezika i gluhih osoba. Prava na zastavu također su prenesena na Svjetsku federaciju gluhih.

Arnaud Balard, predani dizajner gluhoslijepih osoba, stvorio je „Zastavu Sign Union“ kako bi predstavljao identitet i

Deaf Flag

Selection of a Deaf Flag design.

OM France

A

25

OM Lebanon

B

23

OM Russian

C

17

Vote on a specific flag

OM France

OM Lebanon

OM Russian Federatio

zajednicu gluhih osoba diljem svijeta. Rođen 1971., Balard je zagovornik gluhih osoba i shvatio je da zajednici gluhih treba vizualni prikaz koji simbolizira njihovu kulturu i vrijednosti. Stoga je zastavu dizajnirao prije deset godina nakon što je dvije godine proveo proučavajući zastave diljem svijeta i učeći o principima veksilologije.

Dizajn zastave prikazuje stilizirani obris dviju ruku u tirkiznoj i žutoj boji. Tri boje koje čine zastavu predstavljaju gluhoću, gluhoću i čovječnost (tamnoplava), znakovni jezik (tirkizna) i prosvjetljenje i nadu (žuta).

Balardova je namjera bila zastavu učiniti međunarodnim simbolom dobrodošlice gluhim osobama.

Francuska udruga gluhih odobrila je zastavu u svibnju 2014., a već je prihvaćena u raznim mjestima diljem svijeta, posebno u Južnoj Americi.

<https://www.taubenschlag.de/2023/07/arnaud-balards-flag-design-is-now-the-official-deaf-flag/>

Arnaud Balard gluhoslijep umjetnik koji je dizajnirao zastavu „Sign Union“

Kao gluho dijete završio je likovnu školu. Puno je crtao, slikao, a kad je počeo gubiti vid prestao se baviti umjetničkim radom pa se prebacio na digitalnu umjetnost koja mu je zbog lošeg vida puno bolje odgovarala.

Proučavao je grafizam i publicitet te je naučio kako napraviti vizualnu razliku, stvoriti utjecaj i kako to iskoristiti za promjenu mišljenja.

Za sebe kaže da je ponosan što je gluhi i prije svega GLUH – i da je ponosan na sve znakovne jezike diljem svijeta, ali da je problem bio što gluhi nisu imali jedinstveni i međunarodni identitet znaka.

Njegov san bio je stoga imati zastavu jer se mnogi ljudi odmah identificiraju s tim jakom simbolom. Našao se pred izazovom – kakav je simbol gluhih? Ruke? Oči?

Shvatio je da su ruke zapravo put gluhih i odlučio se angažirati na projektu zastave gluhih za cijelu „znakovnu zajednicu. Trebale su mu 2 godine da zamisli zastavu zajednice (iznad). Odobre-

Arnaud Balard

na je od strane Francuske nacionalne federacije gluhih u svibnju 2014.

Temeljni cilj zastave je reći: znakovnim jezikom JESMO, MOŽEMO I HOĆEMO. Reći svima da smo ponosni na naše bogate zajednice gluhih i pokažemo ga svijetu. I tako obilježati bogatu povijest za našu gluhu djecu. I da se usredotočimo i implementiramo te razvijemo izvrsnost gluhih „*Ruke naprijed, glavu naprijed i idemo. Vrijeme je za gluhe*“ rekao je Arnaud.

Oblik „ručne“ zastave bit će s gluhimauzavijek. Odabrao je boju svjetloplavu koja je simbol znakovnog jezika. I žutu boju koja donosi svjetlo, nadu i prosvjetljenje, poput sunca otvara um novim stvarima. Svjetli kroz sve tako da znakovni jezik svima postaje prepoznatljiv.

Studenti FER-a osmislili Gestikulator, platformu gdje možete naučiti hrvatski znakovni jezik

Lovro, Nikola i Bruna su studenti koji su osvojili Rektorovu nagradu za osmišljavanje Gestikulatora – platforme za učenje hrvatskog znakovnog jezika. Kako su Nikola i Lovro studenti FER-a, bila im je potrebna pomoć Lovrine sestrične, također studentice, Brune koja studira Studij dizajna na Arhitektonskom fakultetu i koja im je pomogla u dizajnu platforme. U razgovoru su nam otkrili kako im je uopće došla ideja za Gestikulator, kako uopće funkcionira i tko će sve tako moći naučiti znakovni jezik.

Nikola Tomažin, student Fakulteta elektrotehnike i računarstva, jedno je jutro s majkom gledao vijesti na nacionalnoj televiziji gdje je bila riječ o nedostatku prevoditelja hrvatskog znakovnog jezika. U razgovoru Nikoli je mama jednostavno rekla ‘Ajde, ti si ferovac, napravi nešto za to’. I tako se rodila ideja o Gestikulatoru – platformi za učenje hrvatskog znakovnog jezika.

– Kako je mene zanimalo područje računalnog vida, (ugrubo, područje umjetne inteligencije koje se bavi detekcijom i obradom elemenata sa slike/videa) krenuo sam razvijati aplikaciju koja bi pomoću kamere detektirala geste hrvatskog znakovnog jezika te smo oko toga izgradili cijelu platformu za učenje, govori nam Nikola, a pod ‘mi’ misli na kole-

gu FER-ovca, studenta Lovru Krčelića.

Gestikulator je više kao igra s kvizovima gdje učite znakovni jezik na interaktivniji način

Iako platforma nije u potpunosti gotova, Nikola i Lovro objasnili su nam kako su je napravili i kako će funkcionirati.

– Aplikacija ima više dijelova. Glavni dio je taj kviz, gdje postoje razni formati pitanja-odgovora (pitanje video – odgovor tekst, pitanje tekst – odgovor video, pitanje tekst – odgovor tekst, pitanje tekst – odgovor kamera) gdje smo htjeli na interaktivan način korisniku približiti znakovni jezik, a i učenje učiniti zanimljivijim uz maleno dnevno opterećenje od 10-15 minuta. Osim toga, ukomponirali smo i rječnik hrvatskog znakovnog jezika da postoje sve geste na jednom mjestu i tu je još i aspekt društvene mreže, gdje se korisnici mogu međusobno dodati kao prijatelji te pratiti međusobni napredak, objašnjavaju nam studenti.

‘Naša aplikacija validira ispravnost izvođenja geste, a ne da se ‘bezglavo’ mlataru rukama’

Uz to, aplikacija bi imala i sistem skupljanja bodova, koji bi se skupljali rješavanjem

kvizova, izazova te dnevnim korištenjem aplikacije. Na temelju bodova uveli su i rang liste kako bi se korisnici mogli natjecati i tako 'gejmificirali' aplikaciju u nadi da potaknu korisnika da ju što više koristi.

– Postoje razne aplikacije za učenje znakovnog jezika, no budući da znakovni jezik nije standardiziran, one su pretežitom za američki, britanski ili indijski znakovni jezik (nema za hrvatski) i uglavnom se svode samo na gledanje videa.

Također postoje i internacionalni online rječnici znakovnog jezika, gdje ima i za HZJ, no nije najprecizniji za neke geste i postoji samo za određen skup gesti.

Naša aplikacija nudi interaktivno učenje gdje se korisniku nudi mogućnost da mu sustav validira ispravnost izvođenja geste kako bi dobio povratnu informaciju, a ne 'bezglavo' mlatarao rukama.

Osim toga, u suradnji s Hrvatskim savezom gluhih i nagluhih te Udrugom gluhih i nagluhih Istarske županije, možemo izgraditi ispravan online rječnik kao i biti sigurni da imamo ispravne geste te korektan kurikulum HZJ, pričaju nam studenti.

Lovro i Nikola

Za izradu dizajna odlučili su surađivati sa studenticom Studija dizajna

No, kako bi došli do kompletne i funkcionalne platforme, trebala im je pomoć studentice Studija dizajna, Brune Krčelić.

– Do suradnje je došlo potpuno prirodno. Naime, kako kvaliteta svih web stranica ovisi o izgledu, tako smo i mi znali da moramo smisliti neki dobar dizajn.

Nikola, a ni ja nismo baš vješti u dizajnu te smo zbog toga shvatili da će nam trebati pomoć oko toga. Nakon par dana razmišljanja i rasprava stupili smo u suradnju s mojom sestričnom Brunom i zna pristup UX/UI-u korištenom u aplikacijama i na web stranicama, rekao je Lovro.

Rad na Gestikulator bio je, kažu, dosta težak zbog obaveza koji su svi imali na studijima, a Nikola je uz to još i radio. Uz to, zajedno su tijekom rada na platformi i učili kako razviti aplikaciju gdje je, kao i kod svakog projekta, bilo uspona i padova. Na kraju im se trud isplatio jer su za to dobili i Rektorovu nagradu.

– Platforma nije još gotova, imamo funkcionalni prototip, no tu ima još posla nadograđivanja kurikuluma, dodavanja dodatnih funkcionalnosti itd.

Planiramo što prije razviti još par ključnih dijelova aplikacije te proširiti kviz sa što više gesti HZJ kako bi mogli dobiti povratnu informaciju korisnika te nastaviti razvijati i nadograđivati, ističu Nikola i Lovro.

U planu je i izrada mobilne aplikacije

Gestikulator je prvenstveno namijenjen ljudima koji žele naučiti osnove HZJ.

Lovro Krčelić i Nikola Tomažin

No, može također biti za osobe koje znaju znakovni jezik, a žele imati konstantni doticaj sa znakovnim jezikom ili ga ponoviti, stoga nagrađeni studenti razmišljaju i o razvoju mobilne aplikacije.

– Ali, kako nam je glavna značajka aplikacije validiranje ispravnosti izvođenja geste pomoću kamere i kako postoji mnogo dvoručnih gesti, teško bi to bilo izvedivo preko mobitela tako da nam je prioritet web aplikacija.

Plan za mobilnu aplikaciju je da se ponudi mogućnost preskakanja pitanja koja bi očekivala unos preko kamere ili da se u tim pitanjima pojavljuju samo

jednoručne geste, navode studenti. Inače, Gestikulator su predstavili na LUMEN platformi, studentskom natjecanju gdje su pobijedili i osvojili nagradu od 15.000 kuna.

https://www.srednja.hr/faks/studenti-fer-a-osmislili-gestikulator-platfomu-gdje-mozete-nauciti-hrvatski-znakovni-jezik/?fbclid=IwAR0LG8b0LSi263zQEvbl3Bx-87sB6Z8muOZhDpJA6gBY_mCY2tN8-9P1kXV8

Ramona Šćuric

*Gluha umjetnica
Elka Vukojević i
prva samostalna izložba*

U predvorju Slavonsko Brodske gradske knjižnice je u ožujku 2023. otvorena prva samostalna izložba gluhe umjetnice Elke Vukojević. Elka Vukojević je supruga poznatog slavonskog umjetnika Josipa Vukojevića.

Pri otvorenju gluhi akademski slikar Josip Vukojević je rekao: Iz prilično širokog opusa izabrao sam 25 slika. Mislim da sam postigao da bude izložen svaki aspekt njezina stvaralaštva, bez neotrebno dupliranja. Bio sam ponešto i ograničen izložbenim prostorom, ali smatram kako je to sasvim dovoljno za pokazati karakter slikarice. Iznimno sam zadovoljan izložbom, a kao suprug neopisivo ponosan.

Elka Vukojević je počela slikati već 2016. godine, te je o svojim slikama rekla: „Ne mogu izabrati svoju najljepšu niti najposebniju sliku, sve su one jednako moje i u svakoj je neki dio mene... ponekad šareniji, ponekad jednostavniji, ponekad i s natruhama crnog. Mislim da bi se moje slike uklopile u mnoge suvremene domove jer su moderne i apstraktne.“

Najkraći opis Elkina stvaralaštva bio bi - Ekspresivna gesta, apstrakcija i izbacivanje unutarnjeg impulsa - Krajnja intuitivnost bez promišljenog koncepta, što je uobičajeno za figuraciju.

Taj stil u povijesti umjetnosti nije nešto novo, utemeljio ga je Jackson Pollock - zove se akcijsko slikarstvo ili 'action painting'. Slikar izvodi ples, akciju... Na kraju toga, slika je rezultat plesa.

Proces je važan, a slika je samo rezultat procesa. Neobično je u cijeloj priči da ona u kući ima akademskog slikara od čijeg se stvaralaštva njezino potpuno razlikuje. To je njihova vrijednost. - kazao je doktor umjetnosti, Zlatko Kozina.

Ravnateljica knjižnice Ružica Bobovečki je oduševljena suradnjom sa umjetničkim parom te je istakla: „Elka obiluje toplim prekrasnim bojama života, tolikom energijom, prštavošću...“

Osjetila sam u njoj sav lepety krila ptice koja kao da je čekala da iskoči iz nje. Strpljivo je radila, slikala, bila podršku suprugu u njegovu radu, bila najbolja majka koja je tiho, samozatajno slikala.

Nasreću, odlučila je svoje boje života ovim predivnim akrilnim bojama prenijeti na platno. Sada u njima svi možemo uživati.“

Na to su se nadovezala njihova djeca: “Vrijeme je da svi vide kako i mama Elka ima umjetničke crte koje je gajila uz našeg oca. Cijeli život bila mu je podrška, a onda je uz njegovu podršku i sama ušla u svijet umjetnosti. Otac je motivima vezan za tradiciju i Slavoniju, majka je otišla u modernom smjeru.“

Nepriстойne geste rukama: 10 uvredljivih znakova diljem svijeta

Ako planirate putovati i posjetiti druge zemlje, morate se pobrinuti da nenamjerno ne uvrijedite ljude.

Možda mislite da, budući da ne govorite lokalni jezik, možete koristiti geste ruku kako biste prenijeli svoje mišljenje.

Iako to može biti točno, korištenje određenih – naizgled nevinih – gestikulacija rukama može se smatrati krajnje uvredljivim u drugoj kulturi .

U današnjem sam članku sastavio popis od 10 nepriстойnih gestikulacija rukama koje trebate izbjegavati pod svaku cijenu (osim ako volite posjećivati bolničke prijeme hitne pomoći!).

U ovom ćete članku pronaći sljedeće:

Ovo bi trebalo simbolizirati tjelesni otvor
odnosno rupu

A-OK

Želite svom brazilskom suradniku dati do znanja da je napravio odličan posao? Nemojte koristiti ovu gestu. Za Amerikance, A-Ok je nekada bio pozitivna gesta koja je značila...ok!

U Brazilu to znači, simbolizira tjelesni otvor - rupu. To je uvreda koja bi vas mogla dovesti u nevolju ako koristite takvu gestu.

Sada, zašto sam rekao da je to nekada bilo pozitivno za Amerikance?

Počeo je izazivati malo neprijateljstva za nas otkako se počela širiti glasina da simbolizira nadmoć bijele rase. Šala je postala popularna i loše grupe počele su je koristiti bez ironije.

Želite li igrati na sigurno? Nemojte tu gestu uopće koristiti.

Izbjegavati (uvredljivo): BRAZIL

The Moutza

Ova nepristojna gesta rukom toliko je raširena u Grčkoj da je vlada čak razmišljala o zabrani.

Da bude dvostruko uvredljivo, osoba može udariti dlanom o stražnji dio drugog i ispružiti obje ruke.

Potječe iz Bizantskog Carstva kada su kriminalce vukli po gradu na magarcima, za ponižavanje. Građani bi skupljali pepeo i mazali ga po licu krivca kako bi pojačali svoju sramotu.

Grčka riječ za pepeo je moutzos – otuda i naziv.

Ekvivalent srednjeg prsta u SAD-u.
Najtradicionalnija uvredljiva gesta među Grcima

Izbjegavati (uvredljivo): GRČKA

Znak mira okrenut prema unutra, poznat i kao "Vilice"

Čini se da je SAD jedina bivša britanska kolonija koja ovo ne doživljava kao uvredu.

Ako slučajno putujete u Ujedinjeno Kraljevstvo ili Commonwealth i naručite dva piva, dobro pazite koja je strana vaše ruke okrenuta prema barmenu.

To je ekvivalent američkog srednjeg prsta.

Izbjegavati (uvredljivo):

SAD, VELIKA BRITANIJA, AUSTRALIJA I NOVI ZELAND

Ekvivalent srednjeg prsta u SAD-u

Znak smokve, ili Mano Fico

Znak smokve bio je zabavan u davna vremena, ali više nije.

U nekoliko bivših teritorija Rimskog Carstva iu slavenskim kulturama, Mano Fico trebao je nalikovati ženskim intimnim dijelovima tijela.

U antici, rimski Paterfamilias (glava obitelji) napravio bi ovaj znak tijekom festivala u Lemuriji kako bi otjerao zle duhove. Smokva se također snažno povezivala s plodnošću, što objašnjava vezu.

Danas je to način da se zahtjev grubo odbije.

Izbjegavati (uvredljivo):

ZAPADNA EUROPA, TURSKA, BJELORUSIJA, UKRAJINA I
RUSIJA

U modernim kulturama koristi se za grubo odbijanje zahtjeva.

Namijenjen se prenošenju poruke o rogonji ili “spavam s tvojom ženom”

Corna

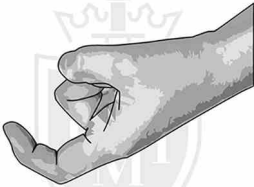
Slično Ficu, Corna je nepristojna gesta ruke na bivšim rimskim teritorijama – mediteranskim zemljama poput Francuske, Grčke i Španjolske, također u Meksiku, Portugalu i Brazilu.

Dolazi od latinske riječi za rogove i prenosi rogonju. Drugom muškarcu govori da spavaš s njegovom ženom

Izbjegavati (uvredljivo):

FRANCUSKA, BRAZIL, GRČKA,

PORTUGAL, ŠPANJOLSKA, MEKSIKO

Smatra se načinom da se nekoga grubo pozove - (prikladan samo za pse)

Zov psa

To na Filipinima smatra krajnje uvredljivim – nikada to ne koristite. Na Filipinima je ova nepristojna gesta rukom toliko loša da biste mogli biti uhićeni.

Pozivajući nekoga na ovaj način, zapravo kažete da nije ništa bolji od psa.

Izbjegavati (uvredljivo): FILIPINI

Prikazuje ženske genitalije. Ako se upre u nekoga, to je isto kao da ga nazovete na slovo k.....

Držite prste

U Sjedinjenim Državama, križanje prstiju je pozitivan znak. To znači da želite sreću sebi ili drugome.

U Vijetnamu je to najbolje izbjegavati...

Izbjegavati (uvredljivo): VIJETNAM

Drugoj osobi govori da "imaju pet očeva" i da im je majka promiskuitetna

Pet očeva

Upirući kažiprstom u pet prstiju na drugoj ruci, implicirate da druga osoba ima pet očeva.

Drugim riječima, takva gesta rukom znači da je njihova majka promiskuitetna.

U arapskim zemljama i nekim karipskim zemljama to se smatra nepristojnom gestom.

Izbjegavati (uvredljivo):
UJEDINJENI ARAPSKI EMIRATI I
KARIPSKJE ZEMLJE

Ekvivalen "jebi se". Namjera je ne samo uvrijediti pojedinca, već i cijelu njegovu obitelj

The Cutis

Ova je gesta prilično specifična, ali najbolje je igrati na sigurno i u potpunosti je se suzdržati. Od korištenja te geste. To se radi stavljanjem vrha palca u usta dok su ostali prsti usmjereni prema gore. Zatim pomaknete palac prema naprijed.

U Indiji i Pakistanu ovo se koristi kao grubi ekvivalent riječi 'jebi se'. Ne samo da je namijenjeno jednoj osobi, već i cijeloj njihovoj obitelji.

Izbjegavati (uvredljivo):
INDIJA I PAKISTAN

Kad se nekome želi reći da je škrtač "muy codo" ili "lakat"

El Tacaño

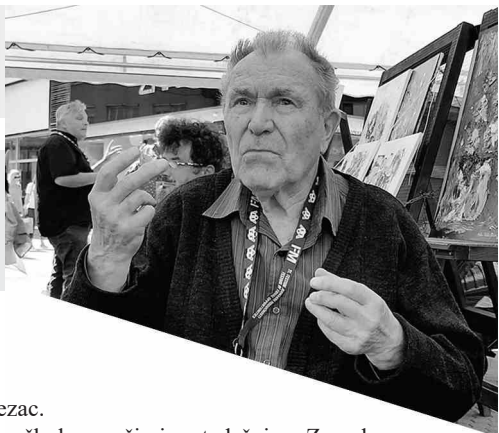
'Tacaño' doslovno znači 'jeftica' na španjolskom. Kada ljudi u Meksiku i Južnoj Americi žele nekoga nazvati takvim, usmjerit će podlakticu prema gore i trljati donji dio lakta - el codo.

Ne čudi stoga što se škrte pojedince često naziva 'muy codo'.

Izbjegavati (uvredljivo):
MEKSIKO, ARGENTINA, BOLIVIJA,
ČILE, KOLUMBIJA

<https://www.realmenrealstyle.com/10-rude-hand-gestures/>

Najstariji gluhi pantomimičar u Hrvatskoj

Viktor Paris je glumac, pantomimičar, slikar i drvorezac. Rođen je 1940. godine u selu Pulići (Istra). Osnovnu školu završio je u tadašnjem Zavodu za odgoj gluhoonijeme djece u Zagrebu, a kasnije je izučio zanat za bravara u Rijeci. Glumom se počeo baviti 1959. godine u Rijeci sa čujućom grupom glumaca, tu je i osnovao pantomimičarsku grupu zajedno s poznatim pantomimičarom Ratkom Šikićem. Gostovali su po cijeloj bivšoj Jugoslaviji a često su nastupali i u inozemstvu: Francuska, Čehoslovačka, Bugarska i druge zemlje. Dobio je bezbroj odlikovanja, nagrada, pohvala, plaketa i dr. Od 1962. do 1982. bio je član glumačke skupine gluhih "Josip Medved". Često je surađivao se redateljem Ivanom Fanukom. Od 1982. godine je samostalno nastupao. Slika od djetinjstva, ali intenzivnije počinje sa slikanjem na ulju, izrađuje akvarele u kasnoj dobi, a i rukotvorine od metala kao i slike na drvetu „paljenjem“ – pirografija. Sad je u mirovini.

Intervju sa Viktorom

Možete li nam se ukratko predstaviti za čitatelje časopisa Pljesak Dlanom?

Ja sam Viktor Paris. Gluh sam, rođen sam u Istri. Došao sam u Zagreb u osnovnu školu. Već 25 godina bavim se glumom, pantomimom. 20 godina bio sam član glumačke grupe „Josip Medved“ onda sam nastupao samostalno. Sad sam u mirovini.

Kako je to bilo nekad sa glumom, pantomimom, predstavama? Jeli bilo puno mladih?

Prije je bilo puno mladih. Svi su željeli glumiti, bilo je puno više interesa, aktivnosti. Uključivali su se u grupe. A sada je manje interesa.

Zašto nema interesa? Mislite li da je problem financiranja umjetnika s oštećenjem sluha ili?

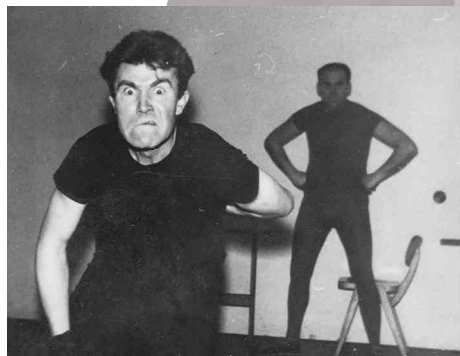
Mislim da je manje interesa zbog nove tehnologije (mobitel, tablet, internet, TV...) mladi nisu zato zainteresirani za glumu. Jako žalosno. Promijenilo se vrijeme. Za vrijeme bivše Jugoslavije je bilo bolje, dobro se financiralo kazalište, dobivali smo dnevnice. Puno smo putovali na festivale i imali predstave. Sada sam u mirovini pa ne znam kako se financiraju mladi umjetnici.

Što mislite o budućnosti kazališta i gluhih umjetnika?

Mislim da će biti teško jer puno mladih odlazi u zapadnu Europu. Puno mladih ne zanima umjetnost i to je jako žalosno.

***Vidio sam tvoje slike, prekrasne su!
Otkad se bavite slikanjem?***

Slikati sam počeo od malena. Tada sam puno crtao. Kad sam išao u Rijeku dugo nisam ništa crtao, jer sam se zaposlio kao bravar. Kad sam se preseleo u Zagreb počeo sam polako crtati. Profesori i akademci su bili oduševljeni mojim slikama. Divili su se. Tako sam nastavio slikati do današnjeg dana. Ja sam samouki slikar, trudio sam se istraživao bio uporan. Onda sam radio puno radova u pirografiji.

Skeniraj ovaj QR kod i pogledaj video - intervju s Viktorom Parisom

Premijera inkluzivne predstave za djecu 'Tužno pače'

10. ožujka 2023. godine u Centru za kulturu Trešnjevka može se bez pretjerivanja nazvati i povijesnim. Tog je petka prvi put izvedena predstava na znakovnom i govornom jeziku 'Tužno pače', jedinstveni kazališni projekt namijenjen gluhoj i nagluhoj djeci. Glumci Tena Pataky i Filip Sever oduševili su mališane, ali i njihove roditelje.

Predstavu potpisuje redatelj Vedran Komerički, autorica teksta je Simona Dimitrov Palatinuš, a glumce je znakovni jezik naučio Angel Naumovski, umjetnički direktor udruge DLAN. 'Tužno pače' djeci šalje jasnu poruku o tome što je to istinska jednakost u različitosti.

Predstava je financirana sredstvima Ministarstva kulture i medija, no zasluge za ovaj uistinu originalan projekt ponajprije pripadaju udruzi Novi svijet iz Siska. Udruga je u svojih 26 godina djelovanja provela je brojne aktivnosti za djecu, mlade, njihove roditelje i učitelje.

Bavili su se edukacijom, zabavnim i sportskim aktivnostima, kreativnim sadržajima, često su organizirali izložbe, modne revije, koncerte, ali nikada do sada kazališnu predstavu, koja se izvodi simultano na govornom i na znakovnom jeziku za gluhu i nagluhu djecu - kaže nam Lidija Tomljenović Kovačić, predsjednica udruge.

Predstava je način na koji Udruga Novi svijet daje svoj doprinos za bolju integraciju djece s teškoćama u društvo.

Uz sve ostalo, Novi svijet provodi program 'Znak jednakosti' koji omogućava povećanje kulturnog sadržaja prilagođenog gluhoj i nagluhoj djeci koja su do sad bila zakinuta za kazališni doživljaj, inkluziji djece sa i bez slušnih oštećenja u kazalištu te poticanju zблиžavanja te dvije skupine djece putem kazališne umjetnosti.

ZANIMLJIVOSTI IZ POVIJESTI

Dvije gluhe sestre - Frances Allen (1854-1941) i Mary Allen 1858-1941). Komerrijalni fotografi

Više od 40 godina sestre su radile kao komercijalni fotografi izrađujući tisuće likovnih portreta i pejzaža (ovdje prikazana dva primjera).

Odrastajući u selu u ruralnom Massachusettsu, SAD, Frances i Mary su uglavnom bile samouke i same su razvijale, tiskale, retuširale i montirale. Fotografska tamna komora njihovog kućnog studija bila je gore u gostinskoj spavaćoj sobi, dok je dnevni boravak u prizemlju služio kao galerija za prodaju printova posjetiteljima.

Na vrhuncu karijere, njihove slike su objavili vodeći nacionalni časopisi, prikazani u Kodak reklamama i tražili su ih kolekcionari.

Frances i Mary izlagale su na Univerzalnoj izložbi u Parizu 1900. godine te stekle međunarodno priznanje za svoj rad. To je dovelo do toga da jedan vodeći kritičar opisuje sestre kao dvije od foremost Women Photographers u Americi.' Još jedan kritičar je napisao: "Gospođica Allen koristi svoju kameru u istom duhu s kojim slikar koristi svoj kist... njihov osjećaj za kompoziciju je poetičan. "

Frances je u posljednjih 11 godina života izgubila vid, a sestre su počele komunicirati putem praktičnih znakova. Doživotno kreativne srodne duše, obje su umrle u 80-im u roku od četiri dana.

<https://www.facebook.com/groups/411426443566431/permalink/1023642389011497/>

UDRUGA "KAZALIŠTE, AUDIOVIZUALNE
UMJETNOSTI I KULTURA GLUHIH - DLAN